

Informācija par kontaktēšanos ar cilvēkiem, kuri slimo ar tuberkulozi (TB)

Kas ir tuberkuloze?

Tuberkuloze (TB) ir slimība, ko izraisa baktērija *Mycobacterium tuberculosis*. TB parasti skar plaušas, taču tā var skart arī citas ķermeņa daļas.

Kādi ir aktīvās tuberkulozes simptomi?

Tuberkuloze ķermenī attīstās lēni. Līdz brīdim, kad parādās simptomi, var paiet vairāki mēneši. Par saslimšanu ar tuberkulozi var liecināt jebkurš no šiem simptomiem:

- drudzis un svīšana naktīs;
- klepus, kas ilgst vairāk nekā trīs nedēļas;
- svara zudums;
- asinis siekalās (krēpās).

Ja Jums parādās kāds no šiem simptomiem, vērsieties pie sava ģimenes ārsta.

Kā tuberkuloze izplatās?

Tuberkulozes baktērija parasti izplatās pa gaisu. Dažiem cilvēkiem, kuri slimo ar plaušu tuberkulozi, ir infekciozā TB. Tas nozīmē, ka viņi var nodot TB citiem cilvēkiem. Baktērija nonāk gaisā, kad kāds, kurš slimo ar infekciozo TB, klepo, šķauda, runā vai dzied. Parasti, lai inficētos ar TB baktēriju, ir nepieciešams ciešs un ilgstošs kontakts ar kādu, kurš slimo ar infekciozo TB.

Vai ar TB var saslimt jebkurš?

Jā, ar TB var saslimt jebkurš, taču Jūs esat vairāk pakļauts saslimšanas riskam, ja dzīvojat vienā mājā ar cilvēku, kurš ir slims, vai uzturat ciešas attiecības ar šādu cilvēku. Saslimst tikai neliela daļa cilvēku, kuri ieelpo TB baktēriju. Tas var notikt pāris mēnešu laikā, esot saskarē ar slimnieku, vai daudzus gadus vēlāk.

Kāda ir atšķirība starp latentu tuberkulozes infekciju un aktīvo tuberkulozi?

Kad TB baktērijas pirmo reizi nonāk Jūsu ķermenī, tās izraisa latentu TB infekciju. Tas nozīmē, ka baktērijas Jūs ķermenī ir 'aizmigušas'. Ja Jūs nesaņemat ārstēšanu, latentā TB infekcija var kļūt par aktīvo tuberkulozi.

Latentā TB infekcija	Aktīvā tuberkuloze
TB baktērijas Jūsu ķermenī ir 'aizmigušas'. Šī fāze var ilgt ļoti ilgu laiku - pat daudzus gadus.	TB baktērijas ir aktīvas un izplatās. Tās nodara kaitējumu Jūsu ķermenim.
Jūs neizskatāties un nejūtaties slims. Jūsu krūškurvja rentgens parasti ir normāls.	Jūs parasti jūtaties slims. Jūsu ārsts veiks speciālas pārbaudes, lai noskaidrotu, kurā vietā TB kaitē jūsu ķermenim.
Jūs varat nodot TB citiem cilvēkiem.	Ja TB baktērijas ir Jūsu plaušās, Jūs varat nodot TB citiem cilvēkiem klepojot, šķaudot, runājot vai dziedot.
Parasti tiek ārstēta ar vienām zālēm līdz 9 mēnešus ilgu laiku periodu.	Tiek ārstēta ar 3 vai 4 zālēm vismaz 6 mēnešus.

Kas ir kontaktu izsekošana un kādēļ tā ir nepieciešama?

Cilvēkiem, kuriem ir bijis tuvs kontakts ar kādu, kurš slimojis ar TB, var būt nepieciešams pašiem veikt TB analīzes. Ja Jūs esat identificēts kā cilvēks, kurš atradies kontaktā ar TB pacientu, ar Jums sazināsies Sabiedrības veselības departamenta pārstāvji. To sauc par kontaktu izsekošanu. Kontakta izsekošanas mērķis ir pārtraukt TB izplatīšanos un samazināt saslimstību to cilvēku vidū, kuriem ir bijis kontakts ar TB pacientiem.

Kas ir TB 'kontakts'?

TB 'kontakts' ir kāds, kurš ir pavadījis daudz laika kopā ar kādu, kurš slimo ar TB. Katra situācija ir citāda un to izvērtēs Sabiedrības veselības departaments.

Kas notiks, ja man paziņos, ka esmu TB 'kontakts'?

Mēs aicināsim Jūs apmeklēt TB kontaktu izsekošanas konsultāciju. Tā var notikt Jūsu darba vietā vai skolas autobusā, bet parasti tā notiek slimnīcas ambulatorajā nodaļā.

Kas notiek TB kontaktu izsekošanas vizītē?

Ārsts noskaidros Jūsu medicīnisko vēsturi un veiks izmeklējumus. Pirmais izmeklējums parasti ir ādas tests (to dēvē par Mantū reakciju). Tā laikā Jūsu rokā tiek izdarīta neliela injekcija. Šī izmeklējuma rezultāti būs redzami pēc 2-3 dienām. Pamatojoties uz šiem rezultātiem, ārsts izlems, kādi citi izmeklējumi Jums būs nepieciešami.

Vai man būs nepieciešama ārstēšana, ja esmu bijis kontaktā ar kādu, kurš slimo ar TB?

Ja Jums ir aktīvā tuberkuloze, Jūs nosūtīs pie ārsta TB ārstēšanai. Ja Jums ir latentā TB infekcija, Jums var rekomendēt iziet ārstēšanas kursu ar zālēm.

Vai es varu turpināt savas ikdienas aktivitātes?

Nav iemesla pārtraukt kādu no Jūsu ikdienas aktivitātēm. Pat ja esat bijis kontaktā ar kādu, kam ir infekciozā TB, Jums ir pavisam neliela iespēja saslimt ar TB. Vēl mazāk ir iespējams, ka Jums ir tā tipa TB, ko var nodot citiem cilvēkiem. Nav nepieciešams ņemt atvaļinājumu no darba vai mācībām.

Ja Jums ir vēl kādi jautājumi, lūdzu, vērsieties pie nodaļas ārsta.

Jūs varat sazināties arī ar sev tuvāko Sabiedrības veselības departamenta nodaļu:

Lai saņemtu plašāku informāciju par TB, apmeklējiet vietni www.hpsc.ie un ekrāna labajā augšējā stūrī esošajā meklēšanas logā ierakstiet TB.